

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Α' ΜΕΡΟΣ: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Το κείμενο αναφέρεται στη φιλία και τη σπουδαιότητά της. Άλλωστε αποτελεί διαχρονική και πανανθρώπινη αξία. Τονίζεται ότι η φιλία είναι η καλή πρόθεση και η ευνοϊκά διακείμενη στάση απέναντι σε όποιον διακατέχεται από αμοιβαία συναισθήματα. Μπορεί να διακριθεί στην ωφελμιστική φιλία, στη φιλία που προσφέρει ευχαρίστηση αλλά και σ' αυτή που αποβλέπει στο υψηλό. Οι δυο πρώτες περιπτώσεις έχουν ως κίνητρο την ιδιοτέλεια, ενώ η Τρίτη πρεσβεύει το τέλειο. Δηλαδή αγαπώ χωρίς υστεροβουλία έχοντας ως εχέγγυο μόνο την αρετή, γεγονός που καθιστά τη φιλία αδιάρρηκτη. Επομένως φίλος είναι ο σύντροφος στις χαρές και στις δυσκολίες, ο αρωγός και ο σύμβουλος.

Β ΜΕΡΟΣ: ΘΕΩΡΙΑ-ΑΣΚΗΣΕΙΣ

B1. Λάθος

Σωστό

Σωστό

Σωστό

Λάθος

B2α) Διαίρεση (διαιρετέα έννοια: φιλία/φιλικές σχέσεις, διαιρετική βάση: το περιεχόμενο/είδος σχέσεων, μέλη/πηλίκιο διαίρεσης: πρώτη (χρησιμοποιητική φιλία) & δεύτερη περίπτωση (για ψυχολογικούς λόγους), ενώ η τρίτη αναλύεται στην επόμενη παράγραφο)

Παραδείγματα: όλες οι παρενθέσεις της παραγράφου που επεξηγούν τα δύο είδη φιλίας ή άλλους όρους

Αιτιολόγηση: σε κάθε είδος φιλίας «επειδή ο ένας μας είναι στον άλλο χρήσιμος», «επειδή μας προξενεί ευχαρίστηση».

Οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν δύο από τους τρεις τρόπους ανάπτυξης της παραγράφου, με την αντίστοιχη τεκμηρίωση της απάντησής τους.

B2.β) Άλλωστε: εναντίωση/αντίθεση (προσθήκη)

Δηλαδή: επεξήγηση/διασαφήνιση

Όταν: χρονική σχέση (χρόνος)

Λοιπόν: συμπέρασμα/αποτέλεσμα

B3.α) εγκωμίασαν: εξύμνησαν, εκθείασαν, επαίνεσαν, επιδοκίμασαν

Ευχαρίστηση: τέρψη, αγαλλίαση, απόλαυση

Συναναστροφής: επαφής, συνεύρεσης, συγχρωτισμού

Ακατάλυτη: αιώνια, παντοτινή, αέναη, αλώβητη, ανέπαφη, αδιάρρηκτη, αρραγής

Φθείρεται: καταστρέφεται, αλλοιώνεται

B3.β) οικεία: ξένα, αλλότρια

Επιδέξιος: αδέξιος, ανίδεος

Ωφέλεια: βλάβη, ζημία

Αξία: απαξία, ασημότητα

Αυστηρό: ευνοϊκό, ευμενέ, επιεική

B4.α) «δια το χρήσιμον»: ρήση του Αριστοτέλη/αρχαία ελληνική ρήση

«αγαπά»: ειρωνική απόχρωση, μεταφορά

(υλικό ή ηθικό): επεξηγηματικό/διευκρινιστικό/διασαφηνιστικό σχόλιο, ερμηνεύει τον όρο κέρδος

B4.β) Το β' ενικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί ο συντάκτης του κειμένου στη δεύτερη παράγραφο προσδίδει στο κείμενο ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα, καθιστά το ύφος πιο οικείο, εύληπτο και κατανοητό, αποτελεί επίκληση στο συναίσθημα και δημιουργεί ένα είδος διαλόγου μεταξύ συντάκτη και αναγνωστών διεγείροντας τον προβληματισμό του.

Το α' πληθυντικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί ο συντάκτης του κειμένου στην τρίτη παράγραφο προσδίδει στο κείμενο ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα, καθιστά το ύφος πιο οικείο, εύληπτο και κατανοητό, αποτελεί επίκληση στο συναίσθημα και ο συντάκτης δεν αποστασιοποιείται από τους αναγνώστες και την κοινωνία, οπότε συμμετέχει στο πρόβλημα, αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της και δηλώνει καθολικότητα και συνυπευθυνότητα.

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ομιλία/διάλεξη (500-600 λέξεων) σε εκδήλωση του σχολείου

ΘΕΜΑ ΟΜΙΛΙΑΣ: ανθρώπινες σχέσεις στη σύγχρονη εποχή

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Τα χαρακτηριστικά της γνήσιας φιλίας

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης/διαδικτύου στη δημιουργία φιλικών σχέσεων

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΤΗΤΑΣ:

- Προσφώνηση στην αρχή (πάνω αριστερά): Αγαπητό/Αξιότιμο ακροατήριο, Φίλοι συμμαθητές, Σεβαστοί καθηγητές, Γονείς και κηδεμόνες,
- Χρήση ερωτημάτων
- Αποστροφές στο κοινό

- Χρήση α' ενικού ή πληθυντικού προσώπου
- Χρήση β' πληθυντικού προσώπου
- Εκφραστικά μέσα/σχήματα
- Επανάληψη προσφώνησης
- Συνυποδηλωτικές εκφράσεις
- Αναφορά σε υποτιθέμενους άλλους ομιλητές στον πρόλογο ή στον επίλογο της ομιλίας
- Αποφώνηση στο τέλος (κάτω δεξιά): Σας ευχαριστώ πολύ για το αμέριστο ενδιαφέρον και την προσοχή που επιδείξατε

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Τα χαρακτηριστικά της γνήσιας φιλίας

- 1.Ευλικρίνεια, καθαρότητα σκέψης και ήθους
2. Εντιμότητα, ευκρίνεια πράξεων, αξιοπρέπεια
3. Ανιδιοτέλεια, έλλειψη σκοπιμότητας και εξυπηρέτησης ατομικών ή άλλων συμφερόντων
4. Σεβασμός στην προσωπικότητα του άλλου, εκτίμηση προς το πρόσωπό του, χωρίς υποκρισία και διάθεση εμπαιγμού
5. Ηρωισμός και αυτοθυσία. Η αληθινή φιλία στηρίζεται ανθρώπους αυθεντικούς και αλτρουιστές
6. Συμπάθεια, αγάπη και ευαισθητοποίηση. Εκφράζονται με τη συμμετοχή στον ανθρώπινο πόνο, στην ψυχική ένωση των ανθρώπων, την αφοσίωση που στηρίζεται στην καλοσύνη
7. Συνεργασία και αλληλεγγύη για ικανοποίηση ατομικών και συλλογικών στόχων
8. Ανεκτικότητα και διαλλακτικότητα
9. Αγνότητα των ψυχών, γιατί μέσα από αυτήν εκλείπουν πάθη και προσωπεία, ενώ εξοβελίζεται κάθε μορφή αλλοτρίωσης
- 10.Μεγαθυμία, δηλαδή έκφραση της μεγάλης καρδιάς του ανθρώπου που είναι σεμνός, μεγαλοπρεπής και απορρίπτει τη σεμνοτυφία.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης/διαδικτύου στη δημιουργία φιλικών σχέσεων

ΠΩΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΕΙΚΟΝΙΚΕΣ ΦΙΛΙΕΣ;

- α. Με το «κλίμα» που διαμορφώνουν οι σύγχρονες κοινωνικές συνθήκες!
- β. Με το «πέρασμά» μας απ' την πραγματική στην ...εικονική ζωή!
- γ. Όταν νοιώθουμε «ωραία» στην ηλεκτρονική μας απομόνωση!
- δ. Όταν επιδιώκονται άνομοι και αμαρτωλοί σκοποί!

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΙΚΗΣ ΦΙΛΙΑΣ;

- α. Είναι απρόσωπη και για τούτο ψυχρή!
- β. Είναι εύκολη και για τούτο επιφανειακή!
- γ. Είναι κατάμεστη από ψέματα και για τούτο μη αληθινή!

- δ. Είναι σαφώς κατασκευασμένη!
- ε. Είναι ατομικιστική και για τούτο πέρα ως πέρα εγωιστική!
- στ. Είναι για το «φαίνεσθαι» και για τούτο δεν «είναι» φιλία!
- ζ. Πωλείται κι αγοράζεται και γι' αυτό δεν έχει αξία!
- η. Λειτουργεί σε ... multitasking συνθήκες!

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡ. ΦΙΛΙΑΣ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ;

- α. Πλήττει την επικοινωνία και την πραγματική φιλία και τελικά τις διαπροσωπικές σχέσεις!
- β. Μεταδίδει αρνητικά συναισθήματα!
- γ. Μας φέρνει σ' επαφή με το κοινωνικό περιθώριο!

